

בירושלים

העותרים:

1. עמותת תנו לחיות לחיות (ע"ר)
2. עמותת אנונימוס – עמותה לזכויות בעלי חיים שתיהן ע"י עו"ד יוסי וולפסון מהמחלקה המשפטית של תנו לחיות לחיות רח' דב פרידמן 8 ת"ד 3602 רמת גן 52136 טל' 036241776 פקס. 03-6241779 נייד 052-2598773

המשיבים:

1. מנהל השירותים הווטרינרים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר ע"י פרקליטות המדינה משרד המשפטים ירושלים טל' 02-6466687 פקס. 02-6467011
 2. חב' דה לוי תוצרת חקלאית בע"מ
 3. חב' איילות תוצרת חקלאית בע"מ
 4. אמפ"י התאחדות מפטמים ישראלים ע"י עוה"ד אמיר רנן מרח' מצדה 7 ת"ד 909 בני ברק 5110802 טל' 03-5788770 פקס. 03-5788771
 5. חב' עגלי תל שיווק בע"מ
 6. חב' ראשי בקר בע"מ
 7. חב' משק תמיר בע"מ
 8. משק אלי לוי ע"י עו"ד גיל להב בית מישורים רח' השלוח 4 ת"ד 6907 פתח תקווה 4934829 טל' 03-6128040 פקס. 077-5558075
 9. בקר תנובה שותפות מוגבלת רשומה ע"י עו"ד איתמר ענבי, נירה קורי ואו יונתן פרידמן רח' סחרוב 9 ת"ד 15065 חיפה 3508409 טל' 04-8546666 פקס. 04-8546677
 10. בית מטבחים דבאח בע"מ
 11. סלאח דבאח ובניו בע"מ
 12. בקר וכבשים דבאח בע"מ
- ע"י עוה"ד ממושרד בן ארי פיש סבן ואח' רח' מעלה שחרור 15 חיפה 3328439

תשובת המשיבות 2,3,4 לעתירה

המשיבות 2,3, יבואניות של עגלים לישראל מאירופה (והגדולות שביבואנים של מקנה לישראל) והמשיבה 4 שהיא התאחדות מגדלי הבקר בישראל, מתכבדות להגיש תגובתן לעתירה. המשיבות 3,4, תיקראנה בתשובה זו - "המשיבות" ואילו המשיבה 4 תיקרא בתגובה זו - "המשיבה".

כב' ביהמ"ש יתבקש לדחות את העתירה ולחייב את העותרים בהוצאות.

יש להבהיר:

1. אין התעללות בבעלי חיים. יש הובלה ימית ראויה בתנאים הולמים וטובים, בתנאי רפת ולמעלה מזה.
2. אין הובלה לשם שחיטה מיידית. אחוז זניח (3%) מן העגלים נשחטים מיידית ואילו 97% מועברים לגידול ממושך בתנאים טובים בישראל.
3. אין פגיעה ברווחתם של בעלי החיים במהלך הובלתם באניות לארץ. לכל היותר פגיעה בנוחותם למספר ימים.
4. אין "משלוחים חיים" ולא "משלוחי מוות" - יש הובלה מכובדת וראויה של מקנה, בתנאים טובים.
5. אין סבל, ואין שום בסיס עובדתי לטענות המתלהמות של העותרים.
6. ישנה רגולציה עצמית וולונטרית שהחילו היבואנים על עצמם, שכלליה הם הטובים והמחמירים בעולם, כמו גם פיקוח חיצוני יסודי וראוי של עובדי מדינה מסורים.

לעומת זה, אם תתקבל העתירה

7. על פי סקר שנערך לצורך עתירה זו, רוב מוחלט מתושבי המדינה - 88% (!!!) אוכלים בשר בקר. רובם המכריע, שמעוניין בבשר טרי, מפוקח, שנשחט בתנאים מבוקרים אך זה עתה, יסבול מפגיעה בחרותו, בבריאותו ובכיסו.

תוצאות הסקר מצ"ב כנספח א'

8. תחול עליה מופקרת של מחירי הבשר הטרי.
9. יתהווה מחסור חמור בבשר טרי (הבשר המיובא לישראל איננו בשר טרי. זה בשר שנקרא "מצונן", אך הוא בפועל - קפוא, קרי - בשר המוחזק בטמפרטורה מתחת לאפס).
10. יהרסו ענפי הפיטום הגידול והשחיטה המסועפים והמשוכללים שהוקמו במהלך עשרות שנים, לשם ייצור מקומי של בשר טרי ותיווצר תלות מתמדת במדינות זרות באספקת בשר (שכבר לא ניתן יהיה לכנותו טרי, כי אם מצונן).

11. עסקיהם של המשיבות – יחוסלו. אלפי עובדים יפוטרו ומקור פרנסתם יגדע.
12. תהיה בכך הפרה של הסכמי סחר בינלאומיים.
13. תהיה בכך פגיעה לא הגיונית בתושבי עיו"ש ובאוכלי בשר לא כשר, שלא יוכלו לאכול בשר לא כשר (אסור לייבא לישראל בשר לא כשר), או שיאלצו לרכוש אותו במחירים מופקעים!
14. ייווצר סיכון מתמיד של בעיות תברואתיות קשות, הכרוכות בהובלת בשר "מצונן" על הים – שבועות על שבועות ויהיה חשש לאיכותו התברואתית של המזון שעולה על שולחנם של כעשרה מיליוני בני אדם.

ור' חו"ד של פרופ' אורן פרוי נספח ח'

15. והכל בשל גחמה חסרת כל בסיס עובדתי של קבוצה מיליטנטית קטנה וזניחה – אלימה ופורעת חוק, שמעלה טענות שקריות, מתלהמות, בשפה גסה ומכוערת ("בשר זה רצח" "משלוחי מוות") והכל בארשת צדקנית ומתנשאת, תוך ביזוי עבודתם הנאמנה של עובדי מדינה מסורים ותוך התנשאות מקוממת על רצונם החופשי של **מרביתם המכרעת של תושבי המדינה**.
16. יש להציב עובדות אלה בראשית הדברים ולומר, קודם כל את האמת: המטרה האמתית של העותרים היא לחדור לבתיהם, לעלות על שולחנם, להיכנס ממש לתוך קיבתם של בני אדם חופשיים ולקבוע מה יאכלו ומה לא, למנוע מהם בשר טרי ובריא, מוצר יסודי, בסיסי וראשוני, שמהווה לחלק ניכר מהם גם בסיס לקיום חלק ממצוות הדת שלהם.

הערכים המתנגשים

17. כפי שיובהר בממצאי הסקר שיובא להלן - 88% (!) מתושבי המדינה צורכים בשר בקר. עניינם אמור לעמוד לנגד עיניו של בית משפט זה וקולם אמור להישמע. עניינם הלגיטימי, כי לא תישלל מהם הזכות לקבוע מהו המזון שיעלה על שולחנם, טריותו ואיכותו של מזונם - הוא חשוב ומרכזי לא פחות, כי אם הרבה יותר, מגחמתם המתנשאת של העותרים, הנאחזים בשברי עובדות ומעלים טענות, לא מגובות בעובדות, על "סבל" ומנהלים מאבק מיליטנטי נגד אכילת בשר, תוך שימוש בטרמינולוגיה מקוממת ותוך התנהלות ביריונית ואלימה.
18. המשיבים משוכנעים ויודעים, כי אין שום סתירה בין הגנה על כל האינטרסים כבדי המשקל שפורטו לעיל ובין החובה למנוע סבל מיותר מבעלי החיים, שמובאים לגידול אצל המגדלים בישראל ו(רק) לאחר כשנה - לשחיטה.

19. אך יש להדגיש - גם אם חלילה קיימת סתירה כזו בין שני הערכים "המתנגשים", הרי שהדבר נעשה לשם תכלית שאין ראויה ממנה: אספקת בשר טרי ובריא לתושבי ישראל ולתושבי עירי"ש.

20. גם אם יש להגביר את מאמצי האכיפה, הרי שיש לעשות זאת בלי לגרום לפגיעה תמורה בזכותם של תושבי המדינה ואזרחיה¹ לאכול את מזונם הטרי, הבריא, המפוקח, כפי חפצם.

עמדת העותרים:

21. העותרים לא טורחים (או יותר נכון- לא מצליחים) לעגן בממצאים את טענותיהם ולחלופין – מוציאים שברי אירועים מהקשרם ובניסיון לצייר אותם לכדי מעין מחדל מתמשך וואו מייחסים להם - אכזריות מחושבת.

22. העותרים בזים לפיקוח הקפדני של המדינה על קיום הוראות החוק. בעיקר הם בזים לנושאים במלאכה קשה זו וסוברים כי אינם עושים דבר. למרות שהם עסוקים מזה שנים, באופן אובססיבי, ב"צבירת ראיות", הרי שבסופו של דבר הם הצליחו למצוא, אם לא להמציא, אך ורק בדלי אירועים שוליים וטריוויאליים.

23. העותרים מתנשאים גם על האופן האיטי, אך המסודר, בו מבצעת המדינה את הליכי חקיקת המשנה שלה. הם נאחזים בכך שהמדינה טרם השלימה מהלך של חקיקת משנה ומכך הם מסיקים כי קיימת פגיעה בערך של מניעת סבל. אין שום קשר בין הדברים. בפועל – אין נתונים משמעותיים בנוגע לגרימת סבל בהובלה ימית בכלל ובפרט – בהובלה מאירופה. מאות אלפי עגלים מיובאים לישראל והעדויות על גרימת סבל מיותר הן כה ספורות (ומוטות), עד כי - סטטיסטית ועניינית – ניתן לקבוע כי הן זניחות.

24. למעשה, למרות חיטוט מתמיד, חצי אלפים וקטנוני של נציגי העותרות בכל משלוח ומשלוח של עגלים לישראל, בפועל העתירה מתייחסת לאירוע אחד ויחיד שהתרחש בשנת 2014 ובו התקלקלה מערכת החשמל של אנייה, שהבילה עגלים מאוסטרליה, מה שגרם לסבל ולתמותה. אירוע כזה יכול להתרחש (ומתרחש בפועל) גם בשיט נופש יוקרתי. גם בטיסה. גם בטרמינל בו ממתנינים להמראה. וכמובן, פעם אחת במהלכן של שנים רבות בהן הובאו מיליוני עגלים לישראל – התרחש – למרבה הצער - באחת הספינות שהובילה בעלי חיים לישראל.

¹ וגם אלו שאינם אזרחיה אך התלויים בה לשם אספקת מזון מיובא – תושבי עירי"ש

25. אירוע זה הוא היוצא מן הכלל, שלא מעיד על הכלל. עם זאת, לא נוכל להשתחרר מן המחשבה, מה היה קורה, חלילה, אם חפצם של העותרים היה מתקבל ובאוניה לא היה מטען של בעלי חיים, כי אם מכולות ובהן "בשר מצונן" שהיה מפשר בדרכו לישראל. מי יתקע לנו כי בשר "מצונן" זה שהפשר, לא היה מגיע אל המקררים בסופרמרקטים ואל פיות כולנו (או – יותר נכון – רובינו המכריע).

26. האם באנייה שנושאת בתוכה בשר שנשחט בחו"ל לא יכולה להתרחש תקלה כזו? ואם תתרחש, חלילה, מי יכול לצפות את היקף הנזק לבריאות הציבור, אם היא תתרחש ואם – מה שלא קשה להעלות על הדעת – המוביל או הסוחר לא ידווחו עליה, והבשר ישווק בשוק.

הטענה לסבל 'עקרוני':

27. בהיעדר נותנים על גרימת סבל ממשי, מעבירים העותרים את הזירה למה שלטענתם הוא גרימת סבל "עקרונית". לשיטתם - עצם ההובלה לשם שחיטה (מיידית) היא – א-פריורי סבל. להוכחת הטענה מצטטים העותרים דוחו"ת שנערכו בחו"ל (ור' ס' 26(ד' - ט') לעתירה.

28. עם כל הכבוד יש לסייג את תקפותם של "דוחו"ת" (אידיאולוגיים גרידא) כאלה בשלשה סייגים של ממש:

- האחד – טיעון מוסרי איננו טעון "הוכחה" מחקרית בשפה זרה. ניתן וגם ראוי לדון בה בכלי דיון אתי, שנתונים בידי משתתפי השיח בישראל, ובוודאי שבידי בית המשפט העליון.
- השני – המדובר בדוחו"ת שהוצאו באוסטרליה ובאירופה. יש נפקא מינה למדינת המוצא של עורכי המחקר (מדינות עשירות בבקר) ובין ישראל, מדינה שאין לה מקור אלטרנטיבי לאספקת בשר בקר טרי לתושביה, שמשוועת לעצמאות כלכלית ולביטחון תזונתי ושאפשרויות היבוא אליה של מזון טרי ובפרט בשר, מאוימות חדשות לבקרים (בשנים האחרונות בנימוקים סמי - אנטישמיים הקשורים לסוגיית ההומניות שבשחיטה היהודית הכשרה).
- שלישית ועיקר – כאמור, בניגוד לרושם המטעה שיוצרת העתירה, מדובר באחוזים בודדים בלבד של עגלים המובלים לשחיטה מיידית כמעט כל יתר העגלים (97% מהעגלים) מובאים לגידול ממושך בישראל. אם כך, המדובר בחלק זניח יחסית של היבוא (מדריך הטבע, מטרת היבוא היא גידול העגלים ופיטומם לשם שחיטתם כעבור כשנה, שהרי על כך ניזון ומתפרנס ענף שלם של מגדלי בקר).

29. באשר לתקנות. אין לאף גורם זכות מוקנית לקיומו של הליך תחיקתי ובוודאי שלא לקבוע את מועדיו. הפסיקה העוסקת בכך, מתייחסת למקרי קיצון של חדלות מעש, או של התחכמות, שכל מטרתה לאיין את המטרה המוצדקת שבבסיס הדרישה להתקנת תקנות או חקיקה אחרת. אין פסיקה המטילה סנקציות בשל של הליכים מורכבים המתבצעים, מעצם טיבם, בהדרגתיות (אם כי לא באופן מהיר דיו בעיני המתבונן המוטה). המשיבים אינם מתנגדים להתקנת התקנות ואו להחרפת הפיקוח. הם ממילא מקפידים על קוצו של יו"ד בשמירת רווחתם של בעלי החיים שבמשמורתם. המשיבים (יחד עם כל יתר היבואנים הגדולים) פועלים על פי אמנה וולונטרית, אך מחייבת, שבה החילו על עצמם את המחמירים שבכללים לעניין זה:

ר'. הכללים נספח ב'

30. בהעדר כל הוכחה שנגרם בפועל סבל, או שלא נעשים מאמצים רבים למניעתו, אין שום הצדקה להעניש את רובם המכריע של תושבי המדינה בכך שיאלצו לאכול בשר לא טרי, לא מפוקח ואשר עלול להוות סכנה של ממש לבריאותם ובוודאי פגיעה ברצונם החופשי של כ 90% מתושבי המדינה וכאמור בממצאי הסקר כדלקמן:

היקף אכילת בשר בקר בישראל:

31. תושבי ישראל אוכלים ואוהבים בשר בקר.
32. ממצאי מדגם שנערך לבקשת המשיבות על ידי מכון המחקר מדגם בראשות מנו גבע וד' מינה צמח עולה כי 88% מתושבי המדינה היהודים אוכלים בשר בקר². רוב מכריע מתוכם מייחס לאיכות הבשר חשיבות מכרעת שאין שני לה כמעט !!
33. אין המדובר בנתון אזורי. זה נתון מרכזי, אם לא דרמטי. אם תקובל העתירה, יפגע אולי החשוב במזונות העולים על שולחנם של מרביתם המכרעת של תושבי המדינה, שמעוניינים להמשיך לאכול בשר בקר טרי ואיכותי.

אי אמירת אמת

34. המשיבים משוכנעים כי ההגבלות שמבקשים העותרים להטיל על יבוא עגלים בישראל – לא נועדו לשם מניעת סבל מבעלי החיים, שהרי – אין לעותרים כל הוכחה לקיומו של סבל. מטרתם היא למנוע או לצמצם את אכילת הבשר ככלל. הם מאמינים ש"בשר זה רצח".

² (סביר להניח כי בקרב הציבור הלא יהודי – התוצאות גבוהות אף יותר).

למרבה הצער, הם לא אומרים אמת זאת לבית המשפט, לפחות לא באופן בו אמורה אמת להיאמר בבית משפט העוסק בעשיית צדק. עמדתם (האמיתית) היא כמובן לגיטימית (להבדיל מן הטרמינולוגיה האלימה), אך הסתרתה – איננה כזו. אין שום הצדקה להניח לעותרים להסתיר את כוונותיהם.

35. אין זה סביר לאסור על הוצאת היתרי יבוא של עגלים לכעשרה מיליוני צרכנים בישראל, רק בשל כך ששר החקלאות אינו פועל במהירות הנדרשת להתקנת תקנות אלו או אחרות. בוודאי שאין שום הצדקה להטלת הרפש בעובדי המדינה המסורים המקיימים באופן מתמיד, ראוי והדוק את חובת הפיקוח על היבוא של עגלים וטלאים לישראל. הפער בין "הפגם" בפעולת הרשות המנהלית ובין הסעד המבוקש הוא בלתי נתפס ואינו סביר.

36. רק אם יסירו העותרים את המסכות מעל טענותיהם האמתיות – יוכל להיערך דיון כנה. או אז יסתבר כי כמה מאות חברים בארגונים מיליטנטים, מתיימרים לכפות את רצונם ועמדתם (הלגיטימית, כאמור) על 88% (!) מתושבי המדינה.

היעדר כל בסיס עובדתי לעתירה. אין סבל. אין התעללות. בוודאי שאין "משלוחים חיים". המדובר בטענות הבל חסרות בסיס. אך ראשית, יש להדגיש מספר עובדות חשובות:

97% מהעגלים אינם מובלים לשם שחיטה מיידית כי אם לגידול ולגידול אצל המגדלים בישראל:

37. בניגוד לרושם שהעתירה מנסה ליצור, יבוא העגלים לישראל לא נועד לשם שחיטתם המידית. המדובר ביבוא של עגלים, המועברים רובם לגידול ולגידול אצל המגדלים בישראל. העגלים נשחטים רק 40 שבועות לאחר מכן. רק אחוזים בודדים מן העגלים המיובאים לישראל ואחוזים ספורים עוד יותר מן העגלים המיובאים על ידי המשיבות – מועברים מיד למשחטות.

38. רוב העגלים מובלים במסע קצר מאירופה ולא מאוסטרליה בניגוד לאמור בעתירה, או לרושם שהיא מנסה ליצור, רוב של העגלים המיובאים לישראל עוברים מסע קצר בהרבה (כחמישה ימים בלבד) ממדינת היעד באירופה ועד נמל היעד בישראל.

39. אין תחליף ליבוא עגלים לשם אספקתו של בשר טרי
התחליף ליבוא עגלים לא יהיה גידולם של עגלים לבשר בישראל, אלא אך ורק יבוא בשר לא טרי ('מצונן' – קרי קפוא מ: 1- עד 4- מעלות, או קפוא מאד: 4- והרבה למטה מזה. על פי החוק אין יבוא של בשר טרי). הטעם לכך נובע ממגבלות השטח של ישראל. ישראל היא

מדינה קטנה שלא ניתן לכונן בה עדרי גידול בהיקף שיסדיר את צריכת הבשר הטרי. אין בה את הערבות הענקיות שמצויות במדינות שמהן מובאים העגלים לישראל. מדינת ישראל עניה בשטחי מרעה, ועל כן גידול הבקר לבשר בישראל מבוסס על יבוא העגלים. לאחר הבאתם לישראל, מתבצע בישראל הליך גידולם, פיטומם ורק לאחר מכן שחיטתם (או העברתם לשטחי עיו"ש כחלק מקיומן של ההסכמים עליהם חתמה מדינת ישראל עם הרשות הפלסטינית ומחובתה לספק מזון לשטחי עיו"ש).

נכון להיום לא קיים פתרון לגידול אינטנסיבי של עגלים למשק הבשר והולדת העגלים בהיקף הנדרש לצרכי בשר מחייבת על כן שטחי מרעה.

כפי שכתב דר' משה חיימוביץ' ראש השירותים הווטרינרים לשעבר בחוות דעתו שהוזמנה לצרכי הליך זה: "עם גידול האוכלוסייה במדינת ישראל, גדל הצורך בבשר וההיצע הקיים בגידול בארץ אינו עונה על צורך זה... לפיכך ברור לי כי הגבלת היבוא לבשר קפוא או מצונן בלבד תפגע באופן משמעותי בהיצע של בשר בשוק ותגרום למחסור".

ור' נספח ג' חוות דעתו של המומחה דר' משה חיימוביץ'

40. ישראל מוגבלת מאד בשטחי מרעה, ועל כן קיימת מגבלה על גודל העדרים ומגבלה על מספר האימהות בעדרים אלה. המשמעות היא שלא ניתן להגדיל באופן משמעותי את עדר הבקר בישראל המיועד ליצור בשר.

41. גם המקור השני לבשר טרי - עדר החלב, (המונה כ 125,000 פרות) לא יכול לתת מענה לצרכי הבשר הטרי. גודלו של עגל פרות החלב מוגבל על פי צרכי משק החלב. חלק מהפרות מועברות לשחיטה לאחר שהשלימו את מעגל יצור החלב. רוב העגלים הזכרים וחלק קטן מהעגלות של רפת החלב, מפוטמים גם הם למטרת שחיטה. מקור זה מספק כ 95,000 ראשי בקר לשחיטה, ולא ניתן להגדיל אותו בשל כך שהוא מוגבל לפי מכסות הייצור של חלב גולמי.

42. הדרך היחידה, אם כן, להגדיל את היצע הבשר הנשחט טרי היא יבוא עגלים ולפיכך החלופה היחידה ליבוא עגלים הינו יבוא בשר (כאמור - קפוא או מצונן, שגם הוא קפוא).

אין סבל. אין התעללות. האמת הפשוטה היא, שהמשיבות, האחראיות ליבוא של חלק ניכר ביותר מיבוא המקנה לישראל, מקפידות מאד על שמירת רווחתם של בעה"ח המובאים על ידיה.

43. המשיבות המייבאות, כאמור, עשרות אחוזים מן המקנה המיובא לישראל, מקפידות מאד על שמירת רווחתם של בעלי החיים המובאים על ידיה.

44. הבקר המועבר על ידי המשיבות ארצה מועבר באנייה בשם FOENIX1 (להלן – האנייה) אשר פועלת בהתאם לרגולציה הנקבעת על ידי האיחוד האירופי מבחינת השטח הנדרש לראש בקר הקובעות את הקריטריונים לשטח על בסיס משקל הבקר המובל.
45. הקריטריונים קובעים לכל קבוצת משקל של בקר שטח מינימלי ושטח מרבי הדרושים להחזקתם במהלך המסע באנייה. המשיבות עומדות בקריטריונים המחמירים ביותר.
46. המשיבות מאז ומעולם הקפידו ומקפידות על מתן השטח המרבי להחזקת הבקר ולמניעת צפיפות במהלך ההובלה.
47. יצוין, למעלה מן הנדרש, כי לאנייה רישיון לנשיאת כמות של 600 טון בקר. למרות זאת, מעולם לא נעשה שימוש בכמות זו, משיקולים של רווחת בעלי חיים, כאשר תמיד היתה הקפדה שמשקל הבקר הכולל לא יעלה על כ- 500 טון לערך.
48. לנוכח זאת הטענה ל-"צפיפות" אינה נכונה ואינה רלוונטית. הצפיפות המותרת נקבעה בתקנות והמשיבות אוכפות את התקנות ואף מחמירות עם עצמן בנושא זה. אין צפיפות על גבי האניות של המשיבות.
- ר' תמונות מהאנייה המובילה את העגלים נספח ד'**
49. לפני שהמשיבות מעלות את הבקר על האנייה, מבוצעת בדיקה והשגחה וטרינרית על מנת לוודא שהבקר שעולה על האנייה בריא ויכול לעמוד במסע.
50. ככלל נעשה מאמץ גדול למנוע העמסה של בקר שאינו כשיר למסע ולצורך כך מבוצעת כאמור בדיקה על ידי וטרינר עוד לפני היציאה למסע. ואכן - התוצאות מדברות בעד עצמן כאשר אחוזי התמותה הם נמוכים ביותר אף מתחת לאחוזי תמותה ברפת רגילה.
51. לכל הפלגה מצורף אחראי בריאות על הבקר המועבר שתפקידו הוא בדיקה שוטפת של הבקר במהלך ההפלגה ומתן טיפול במידת הצורך.
52. האכלת הבקר במהלך ההפלגה מבוצעת באמצעות מזון זהה למזון שנצרך על ידי הבקר בעת גידולו קודם להעברתו כך שאין כל שינוי בצריכת המזון ואין כל בעיה של הסתגלות למזון אחר או חדש במהלך המסע.
53. הבקר אוכל היטב במהלך המסע ואיננו עדים למקרים של רעב או של מחלות ו/או עקה כתוצאה מרעב. אין רעב !
54. המסע מתבצע בתנאים זהים לתנאים של רפת אלא שרפת זו היא "רפת צפה" המכילה למעשה את כל האביזרים המצויים ברפת רגילה, החל משקתות, אבוסים, מערכת אוורור מתקדמת מאוד, ריפוד לתאים וכיוצא בזה.

ביחד לרווחת בעלי חיים, (הרגולציה האוסטרלית). יצוין כי לגוף זה יש את הסמכות אף לעצור משלוחים במידה ונציגו סבורים כי קיימת פגיעה ברווחת בעלי החיים.

66. לצורך כך נבחנת באופן קבוע הצפיפות בהובלה, המצעים, המזון, האוורור, החומרים מהם עשויים התאים, הגשרים, רמפות הפריקה, רכבי ההובלה והתנאים בתחנת ההסגר עצמם. לא יכול להיות חולק כי הבקר המובל על ידי המשיבות מובל בתנאים טובים השומרים על רווחת בעלי חיים באופן מיטבי.

67. היקף הבדיקה מתואר בדו"ח המצ"ב ועולה ממנו התמונה הברורה שהמשיבות מקפידות – קלה כחמורה – על כל הקשור וכרוך ברווחת בעלי החיים, מספקות להם תנאי מחיה מעולים בעת ההובלה וראיה להצלחתן בשמירה על רווחתן, מצויה, בין היתר, בנספח ה' דו"ח התמותה.

מצ"ב דו"ח מבדק cuas בקר וצאן 2016 cuas מיום 24/1/2016 נספח ו'

68. לנוכח האמור לעיל עולה בבירור כי אין בסיס עובדתי לעתירה ועל כן אין לה על מה להישען כבסיס לסעדים הקיצוניים ומרחיקי הלכת שמבוקשים בה.

נניח, לצורך הדוגמא בלבד, כי קיימת מידה של סבל הטבוע בעצם ההובלה הימית. מה הן ההשלכות של קבלת העתירה על הצרכן הישראלי, על השוק והכלכלה הישראלים ועל חרויותו של הצרכן הישראלי

קבלת העתירה תגרום לפגיעה בביטחון התזונתי של תושבי המדינה:

69. בשר הינו מוצר בסיס חיוני. אספקתו הסדירה מהווה חלק בלתי נפרד מן הביטחון התזונתי של תושבי המדינה. גידול הבקר בישראל מקנה את האפשרות לספק בשר לתושבי המדינה בצורה סדירה.

70. רק גידול הבקר בישראל מאפשר שליטה יחסית על הענף, גמישות באספקת הבשר, וויסות אספקתו ושליטה על הכמויות, גם בתקופות בהן – מטעמים אלו ואחרים – מצטמצמת היכולת לייבא לישראל ובכלל זה בשל טעמים שונים ובהם – מצב בטחוני זה או אחר, מחלות בעלי חיים וסגרים למיניהם (מחלת "הפרה המשוגעת" למשל).

71. יתרה מזאת. שנים האחרונות – בשל המגמה לצמצם את האפשרות לשחיטה כשרה בארצות שונות, מצטמצמת היכולת לייבא בשר לישראל. החלטה לפסול את הכשרות היהודית, שתתקבל באחת המדינות ממנה מיובא בשר טרי, עלולה לגרום למצוקה ממושכת ולחוסר של ממש לתקופה משמעותית באספקת בשר לתושבי המדינה.

ר' לענין זה סעיף 3 לחוות דעתו של דר' חיימוביץ' נספח ג להלן.

72. על כן חיסולו של יבוא העגלים והכבשים, יגרום בהכרח לחיסולו של המערך העוסק ביבוא בקר חי ולאחר מכן – לחיסולו של המערך המסועף העוסק בגידול הבקר, הפצתו ושחיטתו. בכך תהא פגיעה בביטחון התזונתי של תושבי המדינה.
73. משרד החקלאות הציב את היעד של "הבטחה של אספקת תוצרת חקלאית סדירה לשם יצירת בטחון תזונתי ומגוון ראוי" כאחת המטרות העיקריות בחזונו. אין להתפלא על כך, המשרד היה חוטא לתפקידו אלמלא נהג כך.
74. מדינה איננה ממהרת לוותר על עצמאותה בנושאים הנוגעים לאספקת מוצרי יסוד וככל הניתן היא משמרת את האפשרות לדאוג לאספקתם הסדירה של מוצרים חיוניים בלי תלות ביבוא או במגמה לצמצמו ובכל מקרה, צמצום האפשרות שמצב חיצוני זמני יגרום למחסור מידי בישראל.

קבלת העתירה תפגע בבריאות הציבור:

75. המדובר במזון. ככל מזון – הפיקוח על איכותו חיוני לשם שמירה על בריאות הציבור. אין ספק כי הפיקוח על בריאות הציבור רחב, אמין ואפשרי לאכיפה, כאשר המדובר ביבוא בעלי חיים להבדיל מ"מוצר" ארוז בוואקום - קפוא, או מקורר.
76. כתב על כך דר' חיימוביץ' בחוות דעתו נספח ג': "פיקוח ווטרינרי ראוי לבקר ניתן לבצע כאשר הבקר מגודל בארץ באופן בטוח יותר מאשר באירופה שכן במקרים בהם הפיקוח מבצוע בחו"ל יכולת הפיקוח שלנו נמוכה יותר ויקרה יותר באופן משמעותי... אין ספק כי הפיקוח על בריאות הציבור רחב, אמין ואפשרי לאכיפה, כאשר המדובר ביבוא בעלי חיים להבדיל מ"מוצר" ארוז – קפוא או מקורר".

סעיף 7 לנספח ג'

77. נשוב ונדגיש – אכילת בשר נראית לעותרות כחטא שאין לו כפרה. המדובר בדעה לגיטימית, אך כל עוד לא נאסרה אכילת בשר, הרי שהיא מותרת. הבשר הוא מזון וקיימת חשיבות רבה לכך שהמזון אותו צורך הציבור יהיה טרי, מקורותיו ידועים ולא יהיה נגוע במחלות.
78. רק אפשרות אחת נתונה לאוכלי הבשר הטרי (להבדיל מן הקפוא) – לאכול בשר מבקר שנשחט בישראל. אסור לייבא לישראל בשר טרי!
79. גם אם נטען כי בשר טרי הוא "בשר מצונן" (מה שעובדתית אינו נכון) סבורים המשיבים, כי קל יותר להבטיח את בריאות הבשר המשווק בישראל ככל שמקורו בבקר שגודל בישראל (גם אם מקורו ביבוא של עגל חי מחו"ל).

80. המחוקק שם דגש רב על שמירת בריאות הציבור. על כן הנחה את מחוקק המשנה להתקין תקנות שיאפשרו ביקורת אפקטיבית על שמירתו, והקצה למערכת המנהלית משאבים רבים על מנת להקים מערך ביקורת ואכיפה יעיל וחזק.
81. כתב על כך דר' חיימוביץ: "מרגע שבקר מגיע חי לישראל מנוטרת בריאותו על ידי מערך שלם שנועד בדיוק לשם כך ואשר נועד לוודא שהבקר שנשלח לשחיטה הינו בריא ולא נושא מחלות וואו נגיפים אשר עלולים לסכן את בריאות הציבור".

ס' 8 לנספח ג'

82. וכך התקין מחוקק המשנה את תקנות מחלות בעלי חיים (יבוא בעלי-חיים), תשל"ד-1974 הקובעות נהלים מסודרים שנועדו למנוע פגיעה בבריאות הציבור ומניעת שיווקו לציבור של בשר נגוע במחלות או מקולקל.
83. יבוא עגלים חיים מאפשר פיקוח יעיל הרבה יותר על איכות הבשר שמשווק לציבור.
84. מרגע שהעגל הגיע לישראל, מנוטרת בריאותו על ידי מערך שלם שנועד בדיוק לשם כך:
85. בריאותו נבחנת בפועל על ידי רופאים של השירותים הווטרינרים, הוא נכנס לתחנת הסגר ("קרנטינה") לשמונה ימים שבהם מנוטרות מחלות שלא נתגלו עם רדתו מן האנייה, ולאחר מכן קיים מערך הפיקוח של מספר רשויות ובראשן השירותים הווטרינרים שנועדו לפקח ולבקר את איכותו עד הגיעו אל המדף.

די אם נעייין במקצת ההוראות שנקבעו על ידי מחוקק המשנה על מנת לוודא עד כמה יעילה נוחה ואפשרית הביקורת על בריאות העגל אם הוא מגיע בעודו חי לישראל.

86. להלן מקצת ההוראות:
- לא יורדו בעלי-חיים מכלי ההובלה שבו הגיעו ארצה, אלא בנמל יבוא ולפי הוראות הרופא.
 - הרופא יצווה להוריד בעלי-חיים שיובאו מכלי ההובלה ולהעבירם להסגר, (רק א.ר.) אם נתמלאו תנאים אלה:
 - האחראי על כלי ההובלה שבו הגיעו בעלי-החיים ארצה מסר לרופא הצהרה חתומה בידו המאשרת כי –
 - בעלי-החיים שהובאו לא הורדו מכלי ההובלה בדרכם ארצה;
 - לא נתגלו בבעלי-החיים בדרכם ארצה סימנים המעידים על מחלה או מקרה מוות, ואם אירעו - יפרט את אמצעי הטיפול שנקט בבעלי-החיים, לרבות הנבלות;

- הרופא בדק את בעלי-החיים שהובאו, ומצא שהם אינם נגועים או חשודים כנגועים במחלה, שלדעתו מסכנת את בריאות בעלי-החיים בארץ.
- המנהל רשאי לצוות על הורדת בעלי-החיים שהובאו, מכלי ההובלה, וכן על העברתם להסגר אף אם לא נתמלאו כל התנאים האמורים בתקנה 6.
- ציווה המנהל לפי תקנת משנה (א) לא יראו בצו כאמור אישור שבעלי-החיים הובאו בהתאם להוראות תקנות אלה.
- לא הורה הרופא או המנהל על הורדת בעלי-החיים והעברתם להסגר ... יורה המנהל על החזרתם לחוץ-לארץ, אולם רשאי הוא לא להורות כאמור, אם בעלי-החיים יישחטו או יושמדו לפי הוראותיו.
- בעלי-החיים המועברים להסגר, יוחזקו בתקופת ההסגר בתחנת הסגר ממשלתית (להלן - תחנת הסגר).
- המנהל רשאי להרשות החזקת בעלי-חיים בהסגר, במקום שאושר כמקום הסגר למשלוח מסוים (להלן - מקום הסגר).
- לא יכניס אדם לתחנת הסגר או למקום הסגר בעלי-חיים, כלים, ציוד וחומרים ולא יוציאם משם, אלא לפי היתר מאת הרופא.
- מי שנמצא בתחנת הסגר או במקום הסגר חייב לציית להוראות הרופא.
- העברת בעלי-חיים לתחנת הסגר או למקום הסגר, או מהם לתחנת הסגר או למקום הסגר אחרים, תבוצע על-ידי בעלם ועל חשבונו, בדרכים, בכלי רכב מתאימים, ותוך נקיטת אמצעי זהירות, כפי שיצווה הרופא.
- תקופת ההסגר לענין תקנות אלה היא שמונה ימים, אולם רשאי המנהל להאריך או לקצר את תקופת ההסגר, לפי שיקול דעתו.
- בתום תקופת ההסגר יימצאו בעלי-החיים בפיקוח, במקום, לתקופה ובתנאים שיקבע המנהל.
- בתקופת ההסגר ובתקופת הפיקוח יבצע הרופא בבעלי-החיים אבחנות, בדיקות וזריקות חיסון, כפי שהורה המנהל.
- הרופא רשאי להורות על סימון בעלי-חיים הנמצאים בהסגר בדרך שיקבע.
- הבעל של בעלי-החיים בהסגר חייב בהזנתם, בהשקייתם ובטיפול שגרתי בהם בדרך ובתנאים שקבע הרופא וכן בהוצאות שמירתם.

- הבעל של בעלי-החיים הנמצאים בהסגר או בפיקוח יחויב בטיפולים מיוחדים, לרבות טבילה, ריסוס וחיטוי, אם הורה הרופא על כך.
 - המנהל רשאי לצוות על השמדתם או שחיטתם של בעלי-חיים בתקופת ההסגר ובתקופת הפיקוח, אם נתגלה שהם נגועים, או חשודים כנגועים, במחלה שלפי דעתו מסכנת את בריאות בעלי-החיים בארץ.
 - בתום תקופת ההסגר ישוחררו בעלי החיים מההסגר, אך רשאי הרופא לעכב את שחרור בעלי-החיים מההסגר כל עוד לא שילם בעלם את האגרות והתשלומים האחרים המגיעים ממנו בהתאם לתקנות אלה.
87. ועוד הוראות רבות, שהביאו את ראש השירותים הווטרינרים לשעבר, דר' חיימוביץ' למסקנה כי "במידה ויפסקו המשלוחים החיים ושוק הבשר יעבור למשלוחים של בשר שנשחט בחו"ל או (צ"ל ולא) שגודל בארץ עלולה להיפגע בריאות הציבור".

דר' חיימוביץ' נספח ג' פסקה 11.

88. האמור לעיל אינו אלא על קצה המזלג ואינו מהווה אלא את קצה הקרחון של מערך שלם פעיל ואפקטיבי של פיקוח ובקרה על אספקת מזון טרי מן החי לציבור. רשויות מספר עוסקות בכל שרשרת ההובלה הגידול הטיפול השחיטה ההכנה והאספקה של בשר טרי לצרכן ומבטיחות את איכותו.
89. נקל להבין כי מערך זהיר זה של פיקוח וביקורת מאפשר לוודא כי הבשר שישווק בישראל יהיה נקי ממחלות.
90. ביקורת הדוקה מעין זו קשה הרבה יותר, אם לא בלתי אפשרית (שכן כרוכים בה סמכויות רגולטיביות יחד עם ריבונות המדינה המארכת) מקום שמדובר ביבוא של בשר שנשחט מחוץ לישראל והגיע ארוז.

בקבלת העתירה יהא משום אפליית אוכלי בשר לא כשר.

91. חוק בשר ומוצריו, תשנ"ד–1994 קובע: "לא ייבא אדם בשר אלא אם כן קיבל לגביו תעודת הכשר". אסור לייבא לישראל בשר לא כשר. כתוצאה מכך 100% של הבשר הלא-כשר הוא בשר טרי. בתוך הבשר הטרי, 33,000 טון נמכר לא-כשר.
92. יבוא עגלים, פיטומים ושחיטתם בישראל מהווה המקור העיקרי של בשר בקר לאוכלוסייה המעוניינת באכילתו של בשר לא-כשר. (אצל אוכלי הבשר הכשר, רק 25% מהבשר הנמכר הוא טרי).

93. רוב הבשר הטרי המשווק בישראל, משווק לאוכלי בשר לא כשר. ציבור זה יופלה לרעה בשל האיסור לייבא בשר לא כשר.

94. בהקשר זה ראוי להדגיש שתי נקודות. רק חלקה הקדמי של הבהמה מותר לאכילה ורק שלישי מן העגלים המיובאים לישראל מיועדים לשחיטה כשרה וכל היתר מיועדים לשחיטה לא כשרה.

95. רק כ 40% מבשרה של בהמה שנשחטה מיועד לאוכלי בשר כשר. 60% מבשר הבהמה נחשב לא כשר (או יקר ומסובך להכשרה) – החלק האחורי כולו, על כן, מיועד לאוכלי בשר לא כשר. רק יבוא עגלים חיים יאפשר את אספקת החלק האחורי, הלא כשר, לאוכלי בשר לא כשר.

96. עולה מן המקובץ, כי אוכלי בשר לא כשר, יפגעו פגיעה קשה בשל האיסור לייבא עגלים.

פגיעה של ממש במחיר הבשר הלא כשר:

97. המחיר לצרכן של בשר לא-כשר נמוך ב 25% ממחיר הבשר הטרי הכשר, ומוערך במוצע ב 65 שקלים לק"ג כולל מע"מ. צמצום מספר ראשי הבקר יביא לקפיצה במחירי הבשר הלא-כשר ויגרור פגיעה כלכלית באוכלוסייה הצורכת אותו. יבואני הבקר לפיטום אחראים ליצור של 40,000 טון בשר בקר טרי מוכן לאכילה בשנה, שהם 70% מכל המשקל הנמכר. לכן, פגיעה ביבוא הבקר, תגרור עליית מחיר של הבשר הלא-כשר. זו גזירה כלכלית, שקשה לקבל אותה בימים אלה של הקפדה על יוקר המחייה, ובמיוחד לשכבות האוכלוסייה הפחות מבוססות הנמנות עם אוכלי הלא-כשר. הבשר הטרי הלא-כשר נמכר בישראל בכ 2.16 מיליארד שקלים בשנה, כולל מע"מ.

98. ניתן להניח שכ 750,000 משקי בית צורכים בשר זה, קרי: 44 ק"ג במוצע בשנה למשק בית, במחיר שנתי של 2,880 שקלים לצרכן למשק בית. לכן, פגיעה של 70% במקור הבשר הלא-כשר עשויה לגרור פגיעה של מאות רבות של שקלים בשנה במשק בית ואף יותר מכך.

99. המדובר בתוצאה קשה למיעוט (לאו דווקא מיעוט מספרי כי אם מיעוט מבחינת נגישות למוקדי הכוח, אשר מדרך הטבע פתוחים יותר לאוכלי בשר כשר).

100. קבלת העתירה יהיה בה פגיעה וואו אפליה לרעה של המיעוט הערבי ופגיעה בתושבי עיו"ש.

101. כידוע, אין הרשות הפלשתינית מורשית לייבא בשר לישראל אלא דרך ישראל ובאופן שבו מיובא בשר לכל שטחה הטריטוריאלי של ישראל.

102. אין בידי המשיבים נתונים מדויקים בנוגע להיקף הצריכה של בשר טרי בקרב תושבי עיו"ש, אך אין חולק כי המדובר, באחוזים גבוהים ביותר.

103. בנוסף, אין בידי המשיבים נתונים מדויקים מה היקף המועסקים בענף בשטחים, אך גם כאן – סביר להניח כי המדובר באלפים רבים.
104. אוכלי הבשר הטרי בשטחים (רוב מוחלט) וציבור המועסקים בענף בשטחים (אלפים רבים) ייפגע פגיעה אנושה כתוצאה מקבלת העתירה.
105. ספק רב אם ניתן יהיה לקבוע כי מדינת ישראל מקיימת את התחייבויותיה ההסכמיות כלפי תושבי עיו"ש אם יאסר יבוא עגלים והם יחויבו לרכוש אך ורק בשר לא טרי כשר שיובא מחו"ל.

קבלת העתירה תביא לפגיעה באיכות הבשר המשוק.

106. בשר טרי הוא משובח יותר מבשר מצונן או קפוא. הציבור עובר בהדרגה לאכילת בשר טרי ולא קפוא.
107. תהליך דומה התחולל גם בשוק בשר העוף.
108. בעבר, אחוז ניכר (רוב מוחלט) מבשר העוף שהיה נמכר בישראל – היה בשר קפוא. כיום המדובר באחוזים נמוכים, אם בכלל. כל היתר – בשר טרי. מגמה זהה קיימת ביחס לבשר הבקר. כאמור בטבלאות המצ"ב בחוות דעתו של שאול צבן, קיים גידול מתמיד בהיקף הצריכה (המוחלט והיחסי) של בשר בקר טרי בשל איכותו וטיבו.

העתק חוות הדעת מצ"ב כנספח ז'

בקבלת העתירה יהא איום על המחיר לצרכן של הבשר הטרי הכשר

109. פגיעה ביבוא הבקר לגידול אצל המגדלים בישראל, תגרור גם עליה במחיר הבשר הטרי הכשר. כבר כיום, כאשר נמצא בראשיתו יבוא הבשר "הטרי" שנשחט בחו"ל³ - משתלטות רשתות השיווק על ערוץ זה. כדי להבטיח תחרות, חובה לבסס חלופות משמעותיות של מקור בשר טרי כשר, ולכן יש חשיבות רבה לקיומו של יבוא בקר לגידול אצל המגדלים בישראל ולשחיטה בישראל. אם יפגע יבוא הבקר, תהיה התוצאה עליית מחיר של הבשר הטרי, שממילא נמכר גם כיום ביוקר רב.
110. המחשה ברורה לכך מובאת בטבלאות המצורפות לחוות הדעת של שאול צבן, המציגות את העלייה הדרמטית במחיר בשר בקר טרי בישראל בעשור האחרון למול היציבות במחיר בשר

³ כאמור, זה לא נכון עובדתית – אסור לייבא לישראל בשר שאינו קפוא

הענף, אשר יצורו מתבצע בישראל. יצורו בישראל מביא לכך כי אין מחסור במקורות ענף ואין תלות ביבוא. לכך השלכה מיידית וישירה על מחירו.

בקבלת העתירה תהיה פגיעה בפרנסתם של עשרות אלפי תושבים:

111. בענף יבוא הובלה, גידול, פיטום ושחיטה של בשר בקר מועסקים כעשרת אלפים עובדים במישרין (והכל על הצד השמרני והמדובר במועסקים ישירים בלבד).

112. יבוא העגלים מייצר שרשרת של פעילות עסקית בענפי הטיפול בבקר, עיבוד הבשר ומכירתו.

בנוסף יש שובל של פעילות עסקית הנוצר בענפי המעטפת. פעילות זו מייצרת תעסוקה לפי

החלוקה הבאה:

- תעסוקה ישירה בענפי הטיפול בבקר ועיבוד הבשר ומכירתו: כ 7,500 משרות.
- תעסוקה עקיפה בענפי המעטפת: לפחות 1,000 משרות.
- חלוקה מוערכת של המועסקים בענף תגלה כי עלפי הערכה שמרנית מועסק במישרין בענף מספר המועסקים להלן:
- הובלה 490 משרות.
- משקי פיטום ומשקי קרנטינה 790 משרות.
- עבודה בקרנטינות: 60 משרות
- בתי מטבחים 710 משרות
- מעבדי בשר 2,070 משרות
- קמעונאות 2,460 משרות
- יבואנים ויצרני מזון 70 משרות
- קניית שירותים מספקים חיצוניים: 1,000 משרות

113. סביר להניח כי קיימים עוד כ 1,500 מועסקים הניזונים וקשורים לענף בדרכים אלו ואחרות, מה שמעמיד את היקפו על כ 10,000 משרות.

114. עולה מכך, שחיסולו של הענף יגרור את אבדן פרנסתם של ציבורים שלמים אלו. בהנחה של

3 תלויים בממוצע בכל מועסק, המדובר בפגיעה בפרנסם ובהכנסתם השוטפת של עשרות

אלפי תושבים.

115. המדובר בפגיעה מיידית ישירה ואנושה במקור פרנסתם של עשרת אלפי משפחות בישראל,

שניזונים מיבוא העגלים לישראל ושהפסקת יבואם של העגלים לישראל תגרור מיידית

- הפחתה של למעלה מ 60% מהיקף עבודתם. סביר שלא יוכלו לשרוד פגיעה בהיקף כזה בהיקף פעילותם וכי העסקים בהם האם מועסקים כיום - ייסגרו כתוצאה מכך.
116. ובהתאמה - תאבד עבודתם של רוב עובדי מערך השחיטה, עובדי מערך הכשרות, הקצבים ועובדי מערך עיבוד הבשר, עובדי ובעלי המפעלים המייצרים מזון לבקר, מגדלי הבקר, עובדי מערך השינוע של הבקר והעברתם של עשרות אלפי מקומות עבודה מישראל לארצות המוצא של הבקר.
117. הפסקת יבוא ראשי הצאן (שגם היא אחד הסעדים המבוקשים בעתירה) תגרור הפסקת יבואם של 105,000 ראשי צאן התורמים באופן ישיר להעסקתם של כ 700 מועסקים, שיאבדו גם הם את מקור פרנסתם.
118. עוד תגרור עמה הפסקת יבואם של ראשי צאן לפגיעה במשק בהיקף של כ 225 מ' שם בשנה.
119. זאת בנוסף לפגיעה המתוארת לעיל כתוצאה מהפסקת יבוא העגלים לישראל.
120. עולה מן המקובץ כי חופש העיסוק של קבוצה גדולה מאד של מועסקים וואו בעלי עסקים יפגע פגיעה אנושה אם לא סופנית. הקבוצות המפורטות מעלה וכל אחד מיחידיהם ובהן – המשיבות – זכאי להתפרנס מן התחום בו בחר לעסוק בו – יבוא בעלי חיים לישראל, הובלתם, גידולם, טיפוחם, שחיטתם, יבוא מזון וואו גידולו עיבודם וכו'. תוצאתה של קבלת העתירה תהא הרת גורל עבורם – הם יאבדו את פרנסתם, או בלשון משפטית – תיפגע באופן סופי זכותם להתפרנס מעיסוקם, זכות יסוד המוגנת בחוק יסוד, תיפגע, אם לא תאויין כליל. היה זה חוק יסוד חופש העיסוק שקבע כי כל אזרח או תושב של המדינה זכאי לעסוק בכל עיסוק, מקצוע או משלח יד. אין פוגעים בחופש העיסוק אלא בחוק ההולם את ערכיה של מדינת ישראל, שנועד לתכלית ראויה, ובמידה שאינה עולה על הנדרש, או לפי חוק כאמור מכוח הסמכה מפורשת בו. כל רשות מרשויות השלטון חייבת לכבד את חופש העיסוק של כל אזרח או תושב.
121. אם כך, עתירה זו, אם תקובל, תפגע בחופש העיסוק, המוגן ומעוגן בחוק יסוד.
- איסור היבוא של עגלים מנוגד לאמנות סחר חופשי עליה חתומה המדינה.**
122. לא נרחיב על כך. זה תפקידה של ב"כ המשיב 1. עם זאת לא למותר יהיה להפנות אל האמור במכתבה של עו"ד אסולין דגני אל העותרות (ע22): לישראל מערכת מחויבויות בינלאומיות בנוגע לסחר חופשי בין מדינות, שמניעת ייבוא העגלים תהווה פגיעה בהן (ור' סעיפים 14-17 למכתבה מיום 2/7/15).

קבלת העתירה תגרום לפגיעה ממשית בכלכלת המדינה:

123. יבוא העדרים בגיל צעיר, פיטומם בישראל, שחיטתם ועיבוד הבשר בישראל – כל אלה מייצרים ערך מוסף של למעלה מ 1.5 מיליארד שקלים לכלכלת המדינה. סכום גבוה זה תורם לכלכלת המדינה, משמש לקיום ענפי משנה ומספק תעסוקה וצמיחה למשק הישראלי.
124. כב' ביהמ"ש מופנה אל חוות דעתו של שאול צבן - מומחה בכלכלה חקלאית, (חוות דעת שהוכנה לצרכי תשובה זו), שמפרטת את התרומה הניכרת של הענף למשק הישראלי ואת הפגיעה הצפויה עקב הפסקת יבוא עגלים וראשי צאן לישראל כפי שמבקש העותרות.
125. תעשיית גידול העגלים היא תעשיית ערך מוסף מובהקת. מייבאים עגלים (קרי - במשקל נמוך), מגדלים אותם כארבעים שבועות עד הגיעם למשקל גבוה ואז מוכרים אותם על פי משקלם הגבוה. האלטרנטיבה היא לייבא את כמות הבשר הסופית, כשהיא מחולקת וארוזה באריזות וואקום, קרי ללא ערך מוסף כלשהו. בתהליך יצירת הערך נוטלים חלק במישרין כעשרת אלפי מועסקים, התורמים, בשל כך, להותרתם של אותם מיליארד וחצי ₪ במדינה.
126. אין אלה סכומים זניחים. ליבוא עגלים תרומה של ממש למשק הישראלי. תרומה זו תאווין אם תתקבל עתירה זו ובמקום לייבא עגלים – יובא לישראל בשר שנשחט בחו"ל. בכך תעביר המדינה, במישרין, את הסך הנ"ל לארצות המוצא של העגלים ותתרום בכך לכלכלתן של אותן מדינות על חשבון (ישיר ומייד) של כלכלת ישראל.

שורה ארוכה של גופים ורשויות ינזקו כתוצאה מידיית מן המהלך, והחישוב פשוט:

127. הממשלה תסבול מאבדן של מאות מיליוני ₪ בשל אבדן מיסי הכנסה על הערך המוסף (כ 15% במוצע על 1.5 מיליארד ₪) הפסד שינבע מהעברת הייצור לחו"ל ויבואו כמוצר סופי.
128. מעבדי הבשר, הקצבים, המכינים אותו למכירה פודים כ 441 מיליון שקלים בשנה למימון עבודתם. סביר להניח כי עוסקים וגופים אלה יאבדו את עיקר מקור פרנסתם.
129. בתי המטבחיים משאירים בידם מרווח של כ 121 מיליון שקלים בשנה, למימון פעולתם. סביר להניח כי עוסקים וגופים אלה יאבדו את עיקר מקור פרנסתם.
130. המפטמים (החקלאים): 295 מיליון שקלים בשנה. גידול העגלים בישראל משאיר בידי המפטמים יתרה למימון פעולתם של כ 295 מיליון שקלים בשנה. סביר להניח כי עוסקים וגופים אלה יאבדו את עיקר מקור פרנסתם.
131. יבואני המזון לעגלים: פודים 621 מיליון שקלים בשנה. סביר להניח כי עוסקים וגופים אלה יאבדו את עיקר מקור פרנסתם.

132. חקלאי גידולי השדה הישראליים: כ 109 מיליון שקלים בשנה. יבוא העגלים תומך בחקלאות ישראלית בשטח של כ 200,000 דונם. סביר להניח כי עוסקים וגופים אלה יאבדו את עיקר מקור פרנסתם (ובנוסף ייפגעו ערכי טבע, שימור הנוף שימור המסורת החקלאית, חוסנם של ישובים חקלאים, ערכים החורגים מדלת אמות של המשואה הכספית).
133. יבוא בשר לישראל, בהיקפים הנדרשים על מנת להחליף את העגלים המיובאים לישראל, יוביל, מיידית, לפגיעה בכלכלת המדינה בסכום שלא יפחת מ-מיליארד וחצי ₪. יבוא עגלים ולאחר מכן גידולם פיטומים ושחיטתם מייצרים ערך מוסף בסך זה לפחות (שלא לדבר על היקף המתפרנסים מן הענף ועל כך בנפרד).
134. המדובר, אם כך, בפגיעה ממשית בכלכלת המדינה.

יש בעתירה משום שימוש לרעה בהליכי משפט

135. העותרים אינם מפקפקים בכנות הצער שחשים העותרים בשל מה שהם רואים בסבל מיותר הנגרם לחיות המובלות לישראל.
136. עם זאת, אם רק הסבל הכרוך בהובלתם של בעלי החיים היה לנגד עיני העותרים, היו, מן הסתם, עותרים להגברת האכיפה, להחמרת הרגולציה וואו ליצירה של פתרונות ריאליים לסוגיה שלנגד עיניהם.
137. אך ברור לכולי עלמא שאין זה כך. ברור שהעותרות מעוניינות לאסור על יבוא עגלים על מנת להקשות על צרכני הבשר את צריכתו.
138. איסור היבוא של עגלים באמצעות ביהמ"ש יהיה אכיפה של אידיאולוגיה, השוללת, לאמיתו של דבר, לא את האופן בו מיובאים עגלים לישראל, כי אם את עצם אכילתו של בשר מן החי. גם אלו הסבורים כי המדובר במאבק ראוי, אינם סבורים כי דינו של מאבק זה להיות מוכרע בבתי משפט.
139. בין כך ובין כך: האופן בו מנהלות העותרות את מאבקן הינו לא פעם, לא ראוי. יש לציין כי דווע למשיבות על מקרים בהם הנחישות של העותרות להשיג מידע שיתמוך בגישתם האידיאולוגית, גרמה להם לפעול באופן לא ראוי.
140. כך למשל היו מספר אירועים בהן שלחו העותרות, או מי מטעמן, צלמים על מנת "לתעד פגיעה בבקר". לצורך כך שלחו רכב שיסע לפני המשאית המובילה את הבקר. אותו רכב בלם באופן פתאומי במקום שתוכנן לכך מראש (וללא שום סיבה הנובעת מתנאי הדרך או הנסיעה) מה שחייב את המשאית לעצור בפתאומיות.

141. עצירת המשאית בפתאומיות גרמה לעגלים ליפול זה על זה – ובדיוק ברגע זה "צץ לו – יש מאין" - הצלם מטעם העותרות וצילם את האירוע על מנת "להוכיח" התעללות בבעלי חיים.
142. אירועים דומים נרשמו גם כאשר העותרות הגישו תלונות לא נכונות בדבר הכאת עגלים או דברים מסוג זה. אין למשיבות כל אינטרס חלילה לפגוע בעגלים – זה מעולם לא נעשה ולהפך – ככל שהעגלים בריאים יותר, חזקים יותר ושמחים יותר – כך בשרם טוב יותר והמוצר שהמשיבות משווקות משובח יותר.
143. המשיבות מניחות שהמדובר באירועים נקודתיים של אנשים פרטים, נחוישים מידי, אך למרות זאת, אין בכך כדי להקהות את העובדה שהעותרות חוצות, לא פעם, את הגבול הלגיטימי לפעולת מחאה.

פתרון של הגברת הפיקוח

144. העותרות מציעות תיזה חסרת שחר ועל פיה אין כל דרך לפקח פיקוח אמיתי ויעיל על רווחתם בעלי החיים בעת הובלתם מחו"ל לישראל. המדובר בלאו טענה (שגם אם היתה נכונה, היא לא ראויה במדינת חוק). אם יש בעיית התעללות – על רשויות המדינה להילחם בה ולא להטיל גזירות לא ראויות על כלל הציבור (גם זה שלא מתעלל אלא להיפך – מקפיד לשמור על רווחת בעלי החיים). קיימים אין ספור אופנים של פיקוח ואחד מהם, אגב, הוא פעולתם המתקשרת של העותרות במישורים רבים כנגד יבוא עגלים מאוסטרליה על ידי גורמים המתחרים במשיבות.
145. הפתרון לבעיה של תת-אכיפה הינו אכיפה. לא ביטול התחום, סגירת היבוא ונעילתו במנעולים ובחותמים.
146. השירותים הווטרינרים, העוברים בשנים האחרונות (בעיקר מאז דו"ח זיילר⁴) רפורמה, רשאים ומסוגלים לספק מענה הולם לכל צרכי הפיקוח הנדרשים. גם אם קיימים מקרים של כשל נקודתי ברמת האכיפה, עדין אין בכך כדי לשלול את יכולתן של רשויות האכיפה להביא לתוצאה שבה יצומצם אם לא יאווין מספרם של המקרים המועטים והמצערים המתוארים בעתירה (ששוב, לא יהיה זה למותר להדגיש – כי המדובר במקרים העוסקים רובם ככולם ביבוא מאוסטרליה ושאינם נוגעים כלל למשיבות).

החוק והפסיקה:

⁴ מרץ 2010

147. המחוקק שם לנגד עיניו את החובה להגן על זכויות בעלי חיים על מנת למנוע מהם צער וסבל מיותרים.
148. גם אם לא היה ערך זה מעוגן בדבר חקיקה ראשית, הרי זה ערך שכל בן אנוש מכיר ומוקיר.
149. החוק קובע, כמו גם צו המצפון, כי "לא יענה אדם בעל חיים, לא יתאכזר אליו ולא יתעלל בו בדרך כלשהי". על כללים אלה מקפידות המשיבות ולא סוטות מהן כמלוא הנימה.
150. המשיבות ששמו ערך זה לנגד עיניהן, מבהירות בצורה שלא משתמעת לשני פנים: עובדתית, העתירה שגויה. יבוא הבקר לישראל על ידי המשיבות (האוחזות בנתח שוק של עשרות אחוזים ממנו) נעשה בתנאים טובים, הוגנים וראויים. ההובלה נעשית באוניה מיוחדת שהותאמה לכך במיוחד. לעגלים נבנתה למעשה רפת צפה וספק אם קיימת אבחנה כלשהי שהעגלים מודעים לה בין תנאיהם על האדמה או על הים. ההובלה מאירופה קצרה (כתמישה ימים) ואחוז התמותה של עגלים המיובאים לישראל על ידי המשיבות (שזו אחת האינדיקציות העיקריות, שמביאות העותרות לחיזוק טענתם לסבל שנגרם לבעה"ח בעת הובלתם בדרך הים) נמוך יותר אפילו משיעור התמותה של עגלים ברפתות. המשיבות שומרות שמירה קפדנית על רווחתם של בעלי החיים אותם הן מביאות לישראל. אשר על כן אין בסיס עובדתי לטענה בנוגע לפגיעה ברווחתם של בעלי החיים.
151. בכל מסכת הטענות וואו הראיות לתלונות של הארגונים העוסקים ברווחת בעלי חיים – הובאה רק תלונה על אירוע אזוטרי אחד המופנה כלפי האופן בו נוהגות המשיבות בבעלי החיים המובאים על ידיהן לישראל.
152. העותרים רואים בעצם הובלתם של בעלי החיים לישראל משום גרימתו של סבל מיותר, ואף התעללות. מטרתם של העותרים ותכליתה של העתירה הם להביא להכרעה שיפוטית שתפסוק כי הובלת בעלי החיים בדרך הים מהווה כשלעצמה התעללות מעין זו.
153. המשיבים סבורים כי המדובר במסקנה מרחיקת לכת, המצביעה על כך שמגישי העתירה לא קיימו את מצוות הפסיקה, שהורתה כי יש לאזן בין צרכי המזון ובין חובת בני האנוש למנוע התעללות בבעלי החיים.
154. הובלת בעה"ח מחו"ל לישראל נעשית בתנאים טובים, הוגנים וראויים תוך רגולציה עצמית וחיצונית מעולה.
155. למשיב 1, הוקנו סמכויות רחבות לשם הסדרת האופן בו יובלו בעלי חיים לישראל ובתוכה. החוק (וההיגיון) קובעים כי עליו להתחשב ב"צרכי החקלאות". ביהמ"ש קבע כי המונח "צרכי החקלאות" כולל בחובו אף את הנושא של ייצור מזון, שהינו אינטרס של כלל הציבור. אין להתעלם מצורכי החקלאות כאשר מפרשים את תכליתם של רכיבי אותו גידול – ובהם

הובלתם לישראל. תכליתה של ההובלה הימית הינה הבאתם של בעלי החיים המשמשים כמזון לבני האדם. אספקתו של מזון לבני האדם הוכר בפסיקה כתכלית ראויה. (בג"ץ 9232/01 "נח" ההתאחדות הישראלית של הארגונים להגנת בעלי חיים נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נו (6) 212).

156. מובן כי אין המדובר בתכלית שיכולה לקדש את כל האמצעים הנקטים לשם אספקת אותו מזון וברור כי בגדר השיקולים הנשקלים יש לשקול גם האם אספקת המזון וצרכי החקלאות גורמת לעינוי סבל והתעללות לא נחוצים. אך לשיקול מניעת ההתעללות (גם אם הייתה קיימת) ניתן, בהקשר זה, משקל נמוך יותר מאשר, למשל, לצרכי שעשועים, כפי שהיה במקרה שגם הוא נבחן בעבר בבית המשפט, במקרה של משחקים שבהם נלחמו תנינים זה בזה ובבני אדם. שונה הדבר משימוש בבעלי חיים לצורך גרימת הנאה לבני האדם, כמו משחקי בעלי חיים. בסוגיה אחרונה זו נקבע על ידי ביהמ"ש כי "...ניתן להבחין בין תכלית לתכלית, ולא הרי תכלית כהרי תכלית. יש תכלית שבכוחה לכפר ולו על סבל מעט כי ייגרם לבעל-חיים, ויש תכלית שלא תאצור כוח לכפר על כל סבל שהוא לבעלי-החיים" (רע"א 1684/96 עמותת "תנו לחיות לחיות" נ' מפעלי נופש חמת גדר בע"מ, פ"ד נא (3) 832, שם, בעמ' 868).

157. מצאנו, שאלמלא הובלתם לישראל, לא היו בעלי החיים יכולים לשמש תכלית החשובה של "צרכי החקלאות" – קרי, ייצור מזון חיוני לתושבי המדינה. אשר על כן יש לבחון האם המדובר בסבל מיותר וואו אף התעללות אך זאת בהקשר אספקתו של מזון חיוני לישראל.

158. סוגיה זו (ההובלה הימית) לא נבחנה כשלעצמה בבתי המשפט עד היום, אלא בעקיפין (בסוגיית היתר ליבוא דרך נמל עקבה, בגץ 7941/06 חברת אחים עפאנה בע"מ נ' ד"ר משה חיימוביץ משרד החקלאות) אך דעת העותרים היא כי אין חולק כי עצם הובלתו של בעל החיים אל המקום בו יגדלו אותו, איננה נחשבת – כשלעצמה – כהתעללות וכגרימת סבל שדי בה כדי לשלול את זכות ההובלה. אין זה אומר שלא יכול להיגרם סבל בעת ההובלה, סבל שיש לצמצם, ככל שניתן, אך המסקנה כאילו עצם ההובלה מהווה סבל, שדי בו כדי לאיין מעיקרו את אינטרס אספקת המזון, היא מסקנה מרחיקת לכת, שאין לקבל.

159. עתירה זו מתיימרת להעלות את עצם הובלתם של בעלי החיים בדרך היס למדרגת התעללות כשלעצמה. בכך חורגים העותרים הרבה מנקודת האיזון הראויה בין סיפוק צרכי המזון של בני האדם ובין מניעת הסבל המיותר מבעלי החיים. המדובר בגישה קיצונית, וככזו דינה להידחות. הובלה – ככזו – איננה מהווה התעללות. עם זאת, בהובלה יכול להיגרם סבל רב, המגיע כדי התעללות, אם היא נעשית שלא כראוי. ההבדל אינו סמנטי, כי אם מהותי.

העותרות אינן עושות אבחנה כלשהי בעין התעללות הנגרמת בשל קיומם של משחקים עד זוב דם בין בעי"ח ובין הובלתם ממקום למקום בתנאי רפת, שנעשית על היס. הצבתה של נקודת איזון בין אינטרסים סותרים, הכרחית בכל הליך משפטי וחיונית שבעתים בהליך זה, לנוכח הפגיעה הקשה הצפויה בערכים רבים כמתואר להלן וכפי שקבע ביהמ"ש העליון –

"הנה כי כן נוכחים אנו לדעת כי בסוגיה הסבוכה שלפנינו אין תמימות דעים בעניין מעמדם של בעלי החיים ומידת ההגנה שיש להעניק להם, עם זאת ברור כי העמדות הקיצוניות הממוקמות בשני קצות הקשת אינן מייצגות את הדעה המקובלת כיום על מלומדים בארץ ובעולם ואינן משתקפות בחקיקה ובפסיקה. ניתן לומר כי המגמה המובילה בסוגיה זו תרה אחר האיזון הראוי בין אינטרס ההגנה על בעלי חיים לבין זכות האדם להשתמש בהם לצורכי מחייתו...

"עריכת איזון בין אינטרסים, כאמצעי המשמש להכרעה בסוגיות שעניינן בזכויות מתנגשות, אינה זרה לשיטתנו המשפטית. נקודת המוצא היא כי כל אחד מן האינטרסים המתנגשים ראוי להגנה, ולפיכך לא ניתן להגן באופן מוחלט על אחד מהם ולהותיר את האחר ללא הגנה כלשהי. מכאן, שהזכויות או האינטרסים המעומתים זה מול זה הם לעולם "יחסיים" ולא מוחלטים. יחסיות זו מושתתת על התפיסה כי "הערכים, העקרונות והחירויות אינם בעלי חשיבות זהה" (ע"א 6024/97 שביט נ' חברה קדישא גחש"א ראשל"צ [10], בעמ' 657). כך הוא לעניין זכויות אדם המעוגנות בחוקי יסוד (ראו למשל: בג"ץ 2481/93 דין נ' מפקד מחוז ירושלים [11]; ע"א 6821/93 בנק המזרחי המאוחד בע"מ נ' מגדל כפר שיתופי [12], בעמ' 414; רע"א 7504/95 יאסין נ' רשם המפלגות [13]; בג"ץ 7015/02 עגורי נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית [14]), וכך הוא לעניין אינטרסים אחרים. אם זכויות אדם המוגנות בחוקי היסוד הינן בעלות אופי "יחסי", מקל וחומר שכך הוא באינטרס של הגנה על בעלי חיים אל מול האינטרס של האדם להשתמש בהם לצורך מחייתו.

"הנסיבות שבהן ייסוג אינטרס ההגנה על בעלי חיים מפני אינטרסים אחרים אינן ניתנות להגדרה ולתחימה באופן מדויק. עמדת החברה האנושית בשאלת ההגנה על בעלי חיים מורכבת, והיא מושפעת מגישות תאורטיות שונות. היא "תלויה בתרבותה, בערכיה ובתפיסת עולמה של כל חברה ופרטיה, ואלה עשויים להשתנות עם הזמן, המקום והנסיבות" התרבות, הערכים ותפיסת העולם של החברה שאנו חיים בה, המוצאים ביטוי, בין היתר, בחקיקה, בפסיקה ובדברי מלומדים, מכתבים צורך בחיפוש אחר נקודת האיזון" (דעת הרוב בעניין בג"ץ 9232/01 "נח" ההתאחדות הישראלית של הארגונים להגנת בעלי חיים נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נז(6) 212).

כפי שסקרנו לעיל – הפסקת היבוא לישראל תהווה פגיעה של ממש בכלכלת המשינה ובחוסנה התזונתי.

בעבר, כאשר היה על בתי המשפט לשקול הגנה על אינטרסים שונים (כולל אלו המוגנים בחוקי יסוד) כנגד החשש מפני פגיעה ממשית בכלכלת המדינה, הם בחרו, בד"כ, להגן על כלכלת המדינה (ור. בין היתר בגץ 2740/96 עזיז שנסי נ' המפקח על היהלומים משרד המסחר והתעשייה, נא (4) 481, בגץ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נ' שר האוצר, נא (4) 367, בגץ 1255/94 בזק, החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' שרת התקשורת, מט (3) 661).

סיכום:

התוצאה המבוקשת ע"י העותרים, (של מניעת יבוא עגלים לישראל) תהא לא צודקת, רעה למשק, רעה ל 88% מתושבי המדינה ולאחוז גבוה אף יותר מתושבי עיו"ש. היא תפלה לרעה את אוכלי הבשר הלא כשר, תפגע בפרנסתם של כמעט עשרת אלפי מועסקים ועשרות אלפי בני משפחתם, תפגע בבריאות הציבור, תפגע באיכות הבשר שאוכלים בישראל ותהא תוצאה כואבת ומיותרת, אפילו לשם השגת התכלית של מניעת סבל מיותר מבעה"ח, תכליות שאותן לכאורה מבקשות העותרות להשיג. (אלו לפחות התכליות הגלויות. שהרי אין זה סוד, שתכליתן האמתית היא להקשות ככל הניתן על צריכת בשר ולצמצם את שחיטתם של בעלי חיים בכלל ולא דווקא לשמור על האופן שבו הן מובלים).

אם העותרים חותרים, כלל וכלל, להצבתה של נקודת איזון כלשהי (המשיבים סבורים כי תכליתה האמתית של העתירה היא מניעתו המוחלטת של כל שימוש בבעלי חיים למאכל ולא דווקא מניעת הסבל הכרוך – לשטת העותרים – בהובלתם בדרך היס) הרי שהם כשלו בהצבתה במקום שאינו סביר לכולי עלמא, תוך התעלמות של ממש מערכים מתנגשים ותוך איון הנזק הכבד שיגרם בשל קבלת עתירתם.

ויודגש: אין להצדיק - ולו בעקיפין, במקצת, או במשתמע – התעללות כלשהי או גרימת סבל מיותר כלשהו לבעלי החיים. המשיבים הציבו לנגד עיניהם את שמירתם הקפדנית של זכויות בעלי החיים בדרגתם המחמירה. המשיבות סבורות גם ששמירה כזו על רווחת בעלי החיים היא לא רק אינטרס מוסרי עליו הן מקפידות לשמור, אלא גם אינטרס כלכלי והא ראייה – תמותת בעה"ח המיובאים על ידי המשיבות פחותה לעין ערוך מזו המפורטת בעתירה, כאמור – היא פחותה אפילו מזו שקיימת בדרך השגרה ברפתות.

מאידך, יש לזכור כי בשר הוא מזון חיוני. אין המדובר ברכיב מזון שולי. בעת בחינת האמצעים הנדרשים לשם אספקתו של מוצר חיוני מול הסבל הכרוך בכך, נקודת המשווה בכל הנוגע למזון חיוני, תהא שונה בתכלית מאשר נקודה זו כאשר מדובר במזון לא חיוני. "בחינת היחס בין התועלת מפיטום האוויזים (ייצור כבד אווזה) לבין הפגיעה בהם בתהליך הפיטום מצריכה דיון גם בהיבטיה של התועלת הצומחת מייצור כבד אווזה. אכן, כדברי חברי, "התכלית של ייצור מזון צריכה לקבל משקל נכבד יותר מבידור [עניין התנינים] [2] – ט' ש' כ', ודאי כאשר החוק הורה במפורש שיש להתחשב בצורכי החקלאות". עם זאת ככל ש"ייצור מזון" דרוש להבטחת צורכי קיומו של האדם, כך יגדל משקלו. מכאן, שאין לראות במזונות בסיסיים ובמזונות אשר יש לראותם כמותרות מיקשה אחת". (דעת הרוב בבג"ץ 9232/01 "נח" ההתאחדות הישראלית של הארגונים להגנת בעלי חיים נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נו(6) 212).

באשר לטענת הסבל הבלתי נחוץ שנגרם לעגלים המובאים מאוסטרליה. אין למשיבות (העוסקות כאמור בייבוא קצר טווח וקצר בימים – מאירופה) מידע הנחוץ על מנת לשלול או לאשש נתוני תמותה של מתחריהם, המייבאים מאוסטרליה, אך אין להן כל ספק שבידי המשיב 1 – ראש השירותים הווטרינרים, הכוחות, היכולת וגם הרצון להגן על שני הערכים – זכות האדם ליהנות מבשר טרי למאכל מול רווחת בעלי החיים גם בהובלה ממושכת יותר – מאוסטרליה. בין כך ובין כך, תצגנה המשיבות את הדרכים והאופנים בהן מקפידות הן על רווחתם של בעלי החיים המובאים על ידיהן (כאמור, בהובלה קצרה בהרבה – מאירופה).

המדינה מקיימת מערך הולם וראוי של פיקוח על מניעת סבל. המשיבים עצמם הכפיפו עצמם לכללים נוקשים עוד יותר.

המשיבים מקיימים שירות חיוני לתושבי המדינה (לפחות לרובם המכריע) ולאילו שאינם תושביה אך תלויים בה והם ממלאים תובה זו מתכלית עסקית, כמובן, אך באופן הולם והגון מאין כמותו.

לאור כל האמור לעיל יתבקש ביהמ"ש הנכבד לדחות את העתירה ולחייב את העותרים בהוצאות.

אמיר רנן, עו"ד
מ.ר. 13366
עו"ד ר.ג.ר. 6

עו"ד רנן, עו"ד ב"כ המשיבות